

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 508.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e147216/facsimile.pdf> (tilgået 07. juli 2024)

Anvendt udgave: *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

lands Provisor, hvilket er af saa stor betydning for Jul-lands Hærsforberedelse for Vinteren.

D. Sagen: Jeg skal ikke undlade at gjøre opmærksom paa, at jeg allerede ikke har været om, at Kongen fra sin Side baade havde ventet og ønsket at høre Nationens Wille ubestemt igennem denne Forsamling om de to foreliggende Forslag; men derfor fulgte ikke, at vi skulde kunne udtale os om dem; men det var ingen Beslutning, at vi skulde udtale den. Forøvrigt maa det vel snarere anses at være naturligt for denne Forsamling at indtænde sig paa at afgjøre disse Sager, end virkelig at undtage sig derfor; thi jeg tror ikke, selv om man havde undtaget os her for Udvalget „Bemyndigelse“, at Danmarks Gædder i Udvandret derfor vilde flygte. Men da det nu engang var optaget, har jeg kun overrøst, hvorvidt min Dørbeslutning om at stemme for et Loan af 11 Millioener tillige var Nationens Dørbeslutning og var mine Valgeres Dørbeslutning; og som for saavidt jeg havde denne Dørbeslutning, at det var ogsaa min Valgeres Dørbeslutning, kunde jeg tillade mig at stemme derfor, det jeg dog, som jeg sig selv yttrede, mener, at mine Valgere kunde falde mig tilbage som dem, der havde indladt sig paa noget, der ikke var udtrykkelig indtrækket ved Fuldmagt.

Kæder: Jeg har kun en ringe Bemærkning ved det første Forslag. Det er Mæns sagt, at Motivet ikke kunne indføres i en Resolution ligesaalet som Fremførerne til en Lov i Loven; men jeg finder, at dette i nærværende Tilfælde saameget mindre kan gaae an, som, hvis man indlemmer det første Amendement i Udvælgets første Indstilling, kommer det kun til at gjælde for den første Indstilling og mangler ved den anden. Skal et Motif udtrykkes, hvorfor de 7 Millioener skulle bevilges, maa der ogsaa et Motif for det andet, at de 4 Millioener Creditbeviser skulle bevilges; men det forekommer mig ikke at være udtrykkelig, at det første Amendement indlemmes i Udvælgets første Indstilling alene. End det første Amendement allerede uafhængigt for sig selv, vilde det virkelig være fuldstændig udtrykt, hvad Amendementillæren har villet.

Mæ: Jeg tal i Anledning af hvad der er yttret af den næstforegaaende erede Taler, tillade mig at bemærke, at Hans Majestæt Kongen har i sin Hønhedsbrev, som den erede Deputerede for Røje (Krieger) bemærkede, appelleret til Nationens Wille, og jeg fatter da ikke, hvorledes der kan lægges de Betragtninger i saa tydelige Ord; jeg fatter heller ikke, hvorledes den høiærede Indenrigsminister derefter kan komme til anden analogt Slutning, end at den medbestemmende Ret, som Høstet har med Hensyn til Grundloven, ogsaa maa være gjældende med Hensyn til andre Lovudkast, hvorom Hans Majestæt forlanger Nationens Wille igennem dens Repræsentanter tilfjendtykt. Hvad angaar den Waabe, hvorpaa constituerende Forsamlings Betsforhold er opstillet overalt ansees, skal jeg kun bemærke mig til hvad den erede Rigsdagmand for Velle Amt Det District (Bloug) har yttret. Her at indleer det Indtryk af den Deputerede for Røje (Krieger) ikke skal haare ganske uimodsigelig, vil jeg endnu kun tilføje, at det jo dog er et fastsaende Begreb, at en Forsamling, der har en constituerende Myndighed, betegnes som lovgivende, som medbestemmende ved Lovgivningen, naelst Kongen har sit Væde, hvad enten nu dette er eller bliver absolut eller suspensivt, og at en anden Opfattelse af Begrebet om constituerende Forsamlinger derfor heller ikke kan opstilles, ligesaalet som det er mig bekendt, at det er blevet oplyst.

Schiern: Det jeg vilter mig, skal jeg tillade mig at bemærke, at dersom denne Forsamling ikke skal være en Illusion, som forekommer mig saavel Kongen som Rigsforsamlingen uaværlig, maa den antage, at Gd. Majestæt overbevædet ikke kan være uvidende om de Erfaringer, som her ere gaaede af hans Ministerier, af det forrige og det nærværende, og forsaavidt maa jeg erklære mig enig med den erede Rigsdagmand for Væste (Grundtrig), at jeg idag ikke har erfaret noget spædterligt Mere om Forsamlingens Myndighed, end jeg allerede vidste; thi af det forrige Ministerium Vedtænkner have, som Rigsdagstidenden tydelig viser, den erede Kultusminister, som jeg ved en tidligere Leilighed allerede har hørt Anledning til at gjøre opmærksom paa, og ligeledes den erede Indenrigsminister tilføjet denne For-

samling ikke blot en raadværende Stilling, men en Myndighed til at have og tælle en virkelig Wille.

Men uden Hensyn hertil og uden nu at gaae ind paa de hollandske Forhold til deres Valgere, og naar der virkelig alene er Tale om denne Forsamlings Myndighed ligesom for Regeringen, forekommer det mig i Sandhed, at, naar man tidligere i denne Anledning har benyttet Udtrykk som „revolutionair“ og „Revolutionens Grund“, stiller Sagen sig for mig saaledes, at det er (sa langt fra, at Rigsforamlingen ved at være medlovgivende, bliver revolutionair, at den endvidt snarere vilde synes revolutionair, hvis den ikke allerede kendtes som medlovgivende; thi var den ikke medlovgivende, maatte den hele lovgivende Magt eller, om man saa vil, den souveraine Magts Højde være hos Kongen, saaledes som tidligere efter Kongeloven; men jeg behøver ikke at udvise, at naar man vil holde sig til Kongelovens Charakter, vil en Forsamling, naar man kun vil være ærlig, med et Væde som det nærværende, i Kongelovens Dine aldrig have udgjort et sændt revolutionair.

Indenrigsministeren: Jeg har allerede engang sagt og skal, navnlig med Hensyn til hvad der er blevet yttret af den erede Rigsdagmand for Kolbing (Bloug), gjentage, at jeg ikke har udtalt noget med Hensyn til Grundloven, samt at Ministeriet aldrig har tænkt paa at forandre en Lovdel eller gjøre nogen Bemærkning til Hans Majestæts Hønhedsbrev i dens Anvendelse paa Grundloven. Jeg ved altsaa ikke, at der er noget Svarende i hvad der kan være sagt af mig, og skulde der ogsaa være opstaaet nogen Misforstaaelse ved det mundtlige Foredrag, som jeg maatte holde, fordi jeg, navnlig i Anledning af, at der ikke var nogen Indstilling, der led mig vente noget med Hensyn til dette Spørgsmaal, ikke havde den Hensigt at afstaaede Meddelelse ved Haanden, saa maa denne Misforstaaelse i ethvert Fald være fjernt ved Dørbeslutningen af forsaavidt af Ministeriet formulerede Tilfjendtyktelse. Forøvrigt skal jeg ikke gaae videre ind paa dette Competenceforhold; Ministeriet har længe holdt sig tilbage, inden det har villet give nogen Erklæring derom. Jeg har for mit Vedkommende anset det ubøieligt, at det er fremdraget; jeg har ikke troet, at der var nogen praktisk Nødvendighed derfor. For Tiden maa jeg imidlertid reservere Ministeriet Ret til at udvise sig nærmere derefter, naar et bestemt Inddragende eller et bestemt Forandringsforslag dertil skulde give altsedes nødvendig Anledning. Jeg skal altsaa ikke indlade mig paa de forskjellige Ytringer med Hensyn til Forsamlingens Stilling til Grundloven, som nu ere fremkomne.

Davids: Af hvad der under den hele Forhandling er fremkommet med de foreliggende Forslag, skal jeg lade ubesværet baade det, som vilde kunne betegnes at haare under Hønhedsbrevet, og det som jeg maa erkende at haare hoi over det; det forekommer mig, at begge Dele ikke ere paa deres Plads under denne Behandling, og allermindst er Underjogelsen om Rigsforamlingens hele Stilling paa sit Sted, under denne Sags endelige Behandling, hvor ethvert Medlem dog kun engang kan tage Ordet, og saaledes ikke vil kunne udvise sig over det høit vigtige Spørgsmaal, som her er blevet indtraaget, paa den Waabe, som man allerede maatte ønske. Jeg skal derfor blot indskrænke mig til den Del af Forhandlingerne, som gaaer ud paa, at understøtte det af den erede Rigsdagmand for Søes Amt Det District (Velsen) stillede Forslag. Jeg har af Alt, hvad jeg her har hørt, ikke kunnet lade mig overbevise om, at det ikke skulde være overbevisende, og at det ikke skulde være uforeneligt med denne Forsamlings Stilling, i Udvælgets første Forslag at opstaae en Medlem af det. Den erede Rigsdagmand for Kollborg Amt Det District (Jøpperen) har vidneet hant Ret, naar han har antydet, at Resolutionerne tale for sig, og at det allerede ligger i dem, at vi om fremtiden gjøres, vilde seer Krigen med det skedighedskeiste Oprør med al den Kraft og al den Styrke, som Landet formaaer at opbyde; men jeg tror ogsaa at finde en Sætte for min Mening, selv hos de Mand, som have talt for Forslaget; thi naar den erede Rigsdagmand for Kollborg Amt Det District (Graum) i Begyndelsen sagde: vi trænge ikke mere til Det, men til Gjærning, tillader jeg mig at tro, at Resolutionen netop vil være en Gjærning, og at det er den, vi trænge til, og ikke til i den at opstaae nogle Ord, som kan faale angive, hvorfor vi have fatter den. Resolutionen er en høitalsende Gjærning, og derfor behøve